

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖS**

PAŽYMA

**DĖL PRIVALOMO BENDRADARBIAVIMU PAGRĮSTO STATINIO INFORMACINIO
MODELIAVIMO (BIM) METODŲ TAIKymo VIEŠOJO SEKTORIAUS STATINIŲ AR JŲ
DALIŲ PROJEKTAVIME IR STATYBOJE**

2020-05-14 Nr. NV-1324

Vilnius

Projekto rengėja: Aplinkos ministerija.

Projekto tikslas: siekiama, bendradarbiavimu pagrįsto statinio informacinio modeliavimo (BIM) metodų taikymą laikyti esmine priemone siekiant efektyvesnio išteklių planavimo ir naudojimo projektuojant ir statant statinius, geresnės viešųjų gėrybių, paslaugų kokybės naudojant pastatytus statinius ir pritarti siūlymui šiuos metodus taikyti viešojo sektoriaus statinių ir (ar) jiems paskirtimi artimų kilnojamųjų daiktų (žemos ir vidutinės įtampos elektros tinklų, mažo ir vidutinio slėgio dujotiekių, ryšių linijų, ryšių kabelių, ryšių kabelių kanalų sistemų) projektavime, statyboje ir įrengime.

Dabartinė situacija:

- Vyriausybė 2018 m. gegužės 7 d. pasitarime (protokolo Nr. 21 klausimas Nr. 5 „Dėl bendradarbiavimu pagrįsto statinio informacinio modeliavimo (BIM) metodų taikymo viešojo sektoriaus statinių ar jų dalių projektavimo ir statybos srityje“) pritarė, kad bendradarbiavimu pagrįsto statinio informacinio modeliavimo (BIM) metodų taikymą laikyti pagrindine priemone, siekiant efektyvesnio išteklių planavimo ir naudojimo projektuojant ir statant statinius, geresnės viešųjų gėrybių, paslaugų kokybės naudojant pastatytus statinius, ir pritarė reikalavimui nuo 2020 m. liepos 1 d. šiuos metodus taikyti projektuojant ir statant visus naujus sudėtingus ir didelės vertės viešojo sektoriaus statinius ar jų dalis.
- Europos Komisija skyrė finansavimą iš Europos Sąjungos struktūrinių reformų rėmimo programos, 2019 metais buvo įgyvendintas projektas Nr. SRSS/C2018/068 „Parama Lietuvos viešojo valdymo institucijoms diegiant skaitmeninės statybos principus viešojo sektoriaus statinių statybos planavimo, projektavimo, statybos ir naudojimo procesuose“, kurio įgyvendinimo metu užsienio konsultantai atliko analizę ir įvertino dabartinę situaciją dėl BIM suvokimo ir brandos lygio, kurie vyrauja tarp ministerijų, viešųjų pirkimų vykdytojų, valstybės nekilnojamojo turto valdytojų ir privataus sektoriaus atstovų. Pagal gautus rezultatus ir apibendrintas išvadas viešojo turto valdytojų (užsakovų) BIM brandos lygis svyravo nuo 0 lygio iki 1 lygio, o privataus sektoriaus BIM brandos lygis priskirtas 1 lygiui. Norint sėkmingai padidinti užsakovų pajėgumus, kompetencijas, pakelti jų brandos lygį ir paskatinti pokyčius, procesas turi būti besitęsiantis, etapais įtraukiant vieną viešojo turto valdytojų grupę po kitos nuo 2020 m. liepos 1d. įgyvendinant pirmuosius projektus.

Projekto esmė: siūloma:

- pritarti nuosekliai ir etapais pagrįstam prievolės taikyti statinio informacinio modeliavimo (BIM) metodus viešojo sektoriaus statinių ir kilnojamųjų daiktų projektavime, statyboje ir įrengime įvedimui, apibrėžiant šią prievolę taikančių subjektų (įtraukiant biudžetines įstaigas, valstybės įmones ir akcines bendroves, kurių savininkė ar pagrindinė akcininkė yra valstybė) ir objektų, kuriems ji taikoma, grupes, jas nuosekliai plečiant;
- **privalomai** BIM metodus taikyti **nuo 2021 m. sausio 1 d.** (Vyriausybė 2018 m. gegužės 7 d. pasitarime buvo pritarusi, kad BIM metodus taikyti nuo 2020 m. liepos 1 d.) projektuojant, statant naujus, rekonstruojant ypatingųjų statinių kategorijai priskiriamus statinius, projektuojant, įrengiant, pertvarkant kilnojamuosius daiktus;
- BIM metodus taikyti projektavimo, statybos, įrengimo darbų užsakovas yra vienas šių subjektų: Lietuvos automobilių kelių direkcija, AB „Lietuvos geležinkelių infrastruktūra“, VĮ Turto bankas, AB „Litgrid“, AB „Amber Grid“, AB „Energinijos skirstymo operatorius“;
- taikyti projektuojant ir statant visus naujus sudėtingus ir didelės vertės viešojo sektoriaus statinius ar jų dalis. Sudėtingiems statiniams siūloma priskirti viešojo sektoriaus statinius ir

(ar) jiems paskirtimi artimus kilnojamuosius daiktus, kurie pagal esamą teisinį reglamentavimą *priskirtini ypatingųjų statinių kategorijai ir kurių statinio techninio ar techninio darbo projekto, kilnojamojo daikto projekto rengimo trukmė* (skaičiuojant nuo projektavimo paslaugų teikimo sutarties pasirašymo datos iki statybą leidžiančio dokumento išdavimo datos ar kilnojamojo daikto projekto užbaigimo) yra lygi arba viršija 12 mėnesių. Didelės vertės statiniams siūloma priskirti pastatus, *kurių statybos skaičiuojamoji kaina*, nustatyta pagal valstybės įmonės Statybos produkcijos sertifikavimo centro registruotas ir paskelbtas rekomendacijas dėl statinių statybos skaičiuojamųjų kainų nustatymo, palyginamuosius ekonominius rodiklius, arba įrengimo, pertvarkymo investicijų suma yra lygi arba viršija 5 000 000 Eur, ir inžinerinius statinius, kilnojamuosius daiktus, kurių statybos skaičiuojamoji kaina arba investicijų suma yra lygi arba viršija 10 000 000 Eur.

- pavesti Aplinkos ministerijai:
 - **iki 2020 m. birželio 1 d.** parengti ir pateikti Vyriausybei Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 35 straipsnio pakeitimo įstatymo ir Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo 48 straipsnio pakeitimo įstatymo projektus, kuriais būtų pasiūlytos nuostatos dėl privalomo BIM metodų reikalavimų taikymo;
 - **iki 2021 m. birželio 30 d.** parengti ir pateikti Vyriausybei siūlymus dėl BIM metodų reikalavimus privalomai taikančių subjektų ir objektų, kuriems taikomi šie reikalavimai, grupių išplėtimo, pasiūlant konkrečius šių siūlymų įgyvendinimo terminus ir su tuo susijusių sprendimų projektus;
 - **iki 2020 m. liepos 1 d.** parengti ir patvirtinti norminius dokumentus (dokumentą, nustatančiu užsakovo (statytojo, turto valdytojo) reikalavimų informacijai parengimo reikalavimus; dokumentą, nustatančiu BIM projekto įgyvendinimo plano parengimo reikalavimus; dokumentą, nustatančiu pavyzdinį projektavimo paslaugų ir rangos paslaugų sutarties, kai taikomas statinio informacinis modeliavimas (BIM), priedą);
 - **iki 2020 m. gruodžio 31 d.** parengti ir pateikti Vyriausybei strateginio planavimo dokumento, kuriame būtų apibrėžta statinio informacinio modeliavimo (BIM) diegimo valstybės lygiu strategija, projektą. Užsienio konsultantai rekomendavo, kad reikia strateginio dokumento, kuris numatytų bendrą BIM diegimo Lietuvos statybos sektoriuje viziją mažiausiai 8-eriems metams.
- pavesti Viešųjų pirkimų tarnybai kartu su Aplinkos ministerija **iki 2020 m. rugsėjo 30 d.** parengti ir paskelbti Projektavimo paslaugų pirkimo gairių, Statybos darbų pirkimų gairių pakeitimus, kuriais būtų atsižvelgta į statinio informacinio modeliavimo (BIM) metodų taikymą;
- pavesti Energetikos ministerijai, Susiekimo ministerijai ir Finansų ministerijai užtikrinti, kad **iki 2021 m. sausio 1 d.** būtų parengti ir patvirtinti Lietuvos automobilių kelių direkcijos, AB „Lietuvos geležinkelių infrastruktūra“, VĮ Turto bankas, AB „Litgrid“, AB „Amber Grid“, AB „Energijos skirstymo operatorius“ aktualių (strateginių) veiklos planų pakeitimai, kuriais būtų numatytas BIM metodų reikalavimų įgyvendinimas.

Derinimas:

- Protokolo projektas derintas su BIM-LT projekto patariamuoju komitetu, kuriame atstovaujami viešojo sektoriaus užsakovai (statytojai) ir projektuotojų, rangovų atstovai.
- Protokolo projektui pastabų ir pasiūlymų neturėjo Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Susisiekimo ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Teisingumo ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Vidaus reikalų ministerija, AB „Lietuvos geležinkeliai“, AB „Kelių priežiūra“, Kultūros paveldo departamentas, Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba, VĮ Turto bankas, Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija, Aplinkos apsaugos agentūra, Lietuvos automobilių kelių direkcija, Informacinės visuomenės plėtros komitetas, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba.
- Į Lietuvos architektų rūmų, AB „Amber Grid“, Energetikos ministerijos, Lietuvos savivaldybių asociacijos, Viešųjų pirkimų tarnybos pastabas ir pasiūlymus protokolo projektui atsižvelgta.
- Į Lietuvos statybininkų asociacijos, AB „Energijos skirstymo operatorius“, AB „Litgrid“, Lietuvos projektavimo įmonių asociacijos, valstybės įmonės „Klaipėdos valstybinio jūrų

uosto direkcija“ pastabas ir pasiūlymus neatsižvelgta arba iš dalies atsižvelgta, argumentai dėl pateiktų pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos neatsižvelgta arba iš dalies atsižvelgta, pateikiami derinimo pažymoje.

- Protokolo projektui pastabų nepateikė AB „Lietuvos geležinkelių infrastruktūra“, RB Rail AS Lietuvos filialu, Europos socialinio fondo agentūra, Aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūra, asociacija „Infobalt“, asociacija „Lietuvos keliai“, Lietuvos elektros energetikos asociacija, Lietuvos matininkų asociacija, Lietuvos melioracijos įmonių asociacija, Lietuvos nekilnojamojo turto plėtros asociacija, Lietuvos vandens tiekėjų asociacija, Nacionaline pasyvaus namo asociacija, Pastatų sertifikavimo ekspertų asociacija, Projektų ekspertizės ir gaisro saugos įmonių asociacija, Finansų ministerija, Krašto apsaugos ministerija, Kultūros ministerija, Žemės ūkio ministerija, Europos teisės departamentu, Neįgaliųjų reikalų departamentu, Lietuvos architektų sąjunga, Lietuvos geodezininkų ir matininkų sąjunga, Lietuvos statybos inžinierių sąjunga, Lietuvos banku, Lietuvos transporto saugos administracija, valstybės įmone „Lietuvos oro uostai“, valstybės įmone Distancinių tyrimų ir geoinformatikos centru „GIS-Centras“, valstybės įmone Registrų centru, Valstybine atominės energetikos saugos inspekcija, Valstybine energetikos reguliavimo taryba, Valstybine saugomų teritorijų tarnyba, Viešąja įstaiga „Skaitmeninė statyba“, Viešąją įstaiga Būsto energijos taupymo agentūra, Viešąją įstaiga Centrine projektų valdymo agentūra, Viešąją įstaiga CPO LT, Viešąją įstaiga Lietuvos verslo paramos agentūra.

Atitikimas Vyriausybės programos nuostatomis – Vyriausybės programos įgyvendinimo plane (3.2.1. darbo 5 veiksmas) numatyta „<...> sudaryti statinio informacinio modeliavimo norminių dokumentų kompleksą ir nacionalinį statybos informacijos klasifikatorių“.

Dalykinio vertinimo išvada – siūlome teikiamą Vyriausybės pasitarimo protokolo projektą svarstyti Vyriausybės pasitarime.

Ekonomikos politikos grupės patarėja

Ieva Bardauskienė

Ieva Bardauskienė, tel. 8 706 63887, el. p. ieva.bardauskiene@lrv.lt